

Hoe gezond is de arbeidsmarkt?

De zorg is volop in beweging. De politiek en zorgorganisaties spelen hierop in. Hoe zorg je er zelf voor dat je een waardevolle medewerker blijft? Met de cijfers van UWV brengen we de arbeidsmarkt in kaart. Welke functies zijn in trek? En waar werk je het “gezondst”?

Wist je dat ...

... de gemiddelde groei van het aantal banen in zorg en welzijn 1,4% is? Alleen de branche verpleging en verzorging blijft dit jaar stabiel.

... medewerkers in de zorg vaker dan in andere sectoren van baan wisselen? Dit komt onder andere doordat de zorg complexer wordt. Verpleegkundigen ontwikkelen zich bijvoorbeeld tot specialistisch verpleegkundigen.

... 57% van de werkgevers in de zorg investeert in het verhogen van het opleidingsniveau van werknemers? Vooral van mbo- naar een hoger mbo-niveau of hbo-niveau.



Nadat er de afgelopen jaren veel banen in de zorg verdwenen, neemt het aantal vacatures weer flink toe. In 2017 kwamen er maar liefst 105.000 vacatures bij. Waarom? De vraag naar zorg neemt toe. We worden allemaal een beetje ouder, waardoor meer mensen een beroep doen op langdurige zorg. Tegelijkertijd gaan veel zorgmedewerkers met pensioen. Die mensen moeten dus allemaal vervangen worden. Samen met de economische groei en de genomen maatregelen voor betaalbare zorg, komt de kwaliteit van zorg en gezond werken in de zorg almaar verder onder druk te staan. Maar dat hoeft niemand jou te vertellen natuurlijk. Jij merkt het dagelijks. Omdat er bijvoorbeeld operaties verzet worden. Of je merkt het aan de werkdruk, het ziekteverzuim en het aantal collega's dat uit de zorg stapt.

Groei in je werk

Toch is er ook goed nieuws. Een lichtpuntje is bijvoorbeeld dat er meer versterking voor jou en je collega's aankomt: sinds een paar jaar staan er weer meer studenten aan de poort van zorgopleidingen. Daarnaast wil jouw werkgever wellicht investeren in jouw scholing, zodat je goed kunt aansluiten op de veranderende zorgvraag. In sommige cao's is ook afgesproken dat de tijdsinvestering en de kosten voor de scholing voor je BIG-registratie voor rekening zijn van je werkgever. Qua opleidingsniveau is er grote behoefte aan hoger opgeleiden: vanaf niveau mbo 3 of hbo. En dan liggen er nog kansen om nieuwe vaardigheden en competenties aan te leren via een opleiding of cursus. Op gebieden zoals zelfredzaamheid, veiligheid, preventie, signalering-indicering en innovatieve technologie. Dus praat eens met je leidinggevende

over hoe jij kunt groeien in de zorg en je kunt ontwikkelen. Blijf bezig met de vraag waar jij het meest tot je recht komt. Waar liggen jouw kansen en hoe kom je daar?

Zo maakte fysiotherapeute Jiska de Jonge de keuze om zich om te scholen en startte ze naast haar werk een eigen praktijk voor haptotherapie. Jiska: 'Met een aanraking contact maken. Van mens tot mens. Dat staat centraal bij haptotherapie en dat past gewoon bij mij. Alleen het vak fysiotherapie is voor mij niet genoeg om zelf gezond te blijven. Haptotherapeut zijn, doet mij óók goed. Het geeft me energie en ik heb het gevoel dat ik het zo nog zeker vijfendertig jaar volhoud.'

Pakt een robot jouw baan?

Ben jij bang om je baan te verliezen door nieuwe technologie? Dat is onwaarschijnlijk, zeggen de meeste werkgevers. Wel denken zeven op de tien werkgevers dat innovaties in de zorg vragen om andere vaardigheden van jou en je collega's. Weer een reden om na te denken over welke richting je op wilt en bijvoorbeeld nascholing te volgen. Zodat je blijft in je vak.

Goed initiatief

Om goed voorbereid te zijn op de zorg van de toekomst, werkt de landelijke politiek samen met werkgevers, vakbonden, beroepsverenigingen en opleiders aan drie nieuwe beroepsprofielen: verzorgende IG, verpleegkundige en regieverpleegkundige. Wie hoort straks tot welk beroep? Hiervoor is de wet BIG II in ontwikkeling. Dit wetsvoorstel moet duidelijkheid bieden over de verpleegkundige beroepen.

Ook willen politici meer werkzoekenden afkomstig uit andere sectoren als zij-instromer omscholen naar zorgberoepen.

Lucas Kosters koos als geschoold →



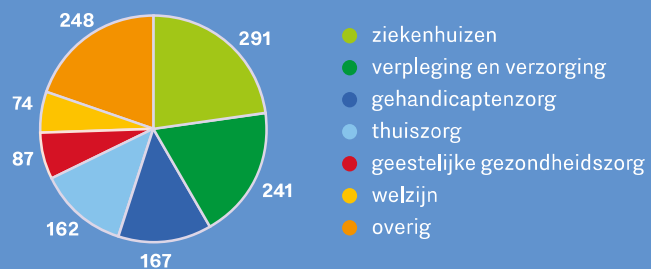
14%

van alle banen is te vinden in zorg en welzijn. De sector biedt de meeste werkgelegenheid in Nederland: **ongeveer 1,24 miljoen werknemers en 310.000 zelfstandigen in 2017.**

Bron: UWV, Factsheet arbeidsmarkt zorg, maart 2017

Ruim 1 miljoen banen in zorg en welzijn in 2018

Aantal banen per branche (x1.000)



Bron: UWV, Arbeidsmarktprognose 2017-2018

Top 10 vacatures

Schatting totale vacaturemarkt de zorg

- 1 verzorgende IG/verpleegkundige mbo
- 2 wijkverpleegkundige
- 3 helpende instelling/thuiszorg
- 4 zorghulp/alfahulp/huishoudelijke hulp
- 5 doktersassistent
- 6 woonbegeleider
- 7 tandartsassistent
- 8 fysiotherapeut
- 9 activiteitenbegeleider
- 10 assistent woonbegeleider

Bron: UWV, Factsheet arbeidsmarkt zorg, maart 2017



Werkzoekenden uit andere sectoren laten zich omscholen naar zorgberoepen, zoals hier bij ROC Nijmegen

mediavormgever voor de zorg. Lucas: 'Na mijn studie bezorgde ik boodschappen bij woongroepen van zorgorganisaties en ik dacht: hé, wat leuk hier! Is dit wat voor mij? Nu ben ik begeleider in de gehandicaptenzorg en volg ik tegelijkertijd een tweejarige opleiding daarvoor. Ik kan mezelf ontwikkelen en mijn werkgever betaalt de studiekosten. Maar belangrijker vind ik dat ik betekenisvol werk doe voor anderen. Ik heb de werkplek gevonden waar ik thuis hoor.'

Veel vacatures

Naast de overheid zitten ook belangenbehartigers niet stil. In Noord-Brabant zet werkgeversorganisatie Transvorm acties uit om jongeren, (her)intreders en medewerkers te betrekken bij oplossingen voor het tekort aan mensen op de arbeidsmarkt. Of kijk naar de initiatieven Extra Strong in Den Haag en Zorgplatform Apeldoorn, die met partners de aansluiting tussen onderwijs en praktijk proberen te verbeteren. Hoe dan ook: vooralsnog heeft

maar liefst 45% van de werkgevers moeite met het vervullen van vacatures. In 70% van de verpleeghuizen is zelfs een tekort aan verpleegkundigen mbo 4. Andere moeilijk te vervullen vacatures zijn bijvoorbeeld verzorgende IG (mbo 3), helpende mbo, doktersassistente mbo 4, medewerker maatschappelijke zorg mbo 3 en 4, verpleegkundige hbo, wijkverpleegkundige, praktijkverpleegkundige en gespecialiseerd verpleegkundige in een ziekenhuis.

En wist je dat er ook een verband bestaat tussen het zorggebruik van medewerkers en de uitstroom en het aantal vacatures? Dat weten we door ons onderzoek Zorggebruik. In 2016 kreeg maar liefst 31,8% van de zorgmedewerkers fysiotherapie en 1 op de 20 gebruikt psychische zorg. Het gebruik van fysiotherapie varieert bij zorgorganisaties tussen de 13% en 76%. In de geestelijke gezondheidszorg en de ziekenhuiszorg gebruiken medewerkers minder fysiotherapie dan in de gehandicaptenzorg en de verpleeg-, verzorgingshuizen en

thuiszorg. Voor de psychische zorg is de spreiding 1% tot 19%. Het gebruik van psychische zorg is het laagst onder medewerkers in de ziekenhuisbranche.

Dus wat doe jij?

Oké, nu heb je een beetje een beeld van wat er speelt op de arbeidsmarkt. Maar het is natuurlijk aan jou om bewust bezig te zijn met waar je staat in jouw baan. Hoe blijf jij "fit for the job"? Op welke manier kun jij je nog verder ontwikkelen? Daarvoor kun je kiezen voor een vorm van nascholing, een andere functie óf een andere werkgever. Zodat jij ook in de toekomst lekker aan het werk blijft. Met veel plezier en in hopelijk een goede gezondheid! ✓

Zorggebruik in 2017

IZZ gaat deze zomer de zorggebruikcijfers van 2017 analyseren. En we lichten werkgevers en branches in de zorg in over de trends die we zien. We analyseren het zorggebruik sinds 2012. Dus zorgorganisaties kunnen ook zien hoe de ontwikkelingen binnen hun organisatie zijn. Bijvoorbeeld of het gebruik van fysiotherapie binnen hun organisatie is gestegen. Op basis van deze cijfers kunnen ze aan de slag met het verbeteren van de gezondheid en inzetbaarheid van de medewerkers. In het volgende nummer van de Zorg lees je meer over de laatste zorggebruikcijfers.